

Nagin pop tenor giavisch – sulet ina selecziun limitada

Midada da la lescha davart la medischna da reproducziun

DA CLAUDIA CADRUVI / ANR

■ **Ins duai dastgar conservar embrios ch'èn vegnids fructifitgads en il vaider. Pops-spendraders na vegnan dentant betg lubids. Il cussegl dals chantuns suonda la lingia temprada dal cussegl federal.** Fin uss èsi scumandà en Svizra d'intercurir embrios avant ch'els vegnan implantads en il corp da la mamma. Tschertas examinaziuns duain esser pussaivlas en l'avegnir. Perquai è il cussegl dals chantuns s'occupà ier cun la midada da la lescha davart la medischna da reproducziun.

Il laborant decida senza emeziuns

Dus principis èn stads incontestads durant la debatta: Betg tut, tge ch'è medicinalmain pussaivel, duai vegnir lubì. Ed i n'exista nagin dretg exclusiv sin in uffant saun. Il spectrum d'opiniuns è tuttina anc restà fitg vast.

«En il labor vegn decidi senza emeziuns tge vita ch'è valabla e tgenina betg», ha ditg *Brigitte Häberli* (pcd/

TG). Ella ha proponì da gnanca entrar en materia.

Blers pèrs gïajan ozendi en l'exteriur per tractaments da fertilisaziun, ha ditg *Felix Gutzwiller* (pld/ZH). La lescha svizra saja ina da las pli restrictivas en l'Europa. I saja pia inditgà da modernisar la lescha.

Cun 39 cunter 3 vuschs ha il cussegl decidi d'entrar en materia.

Nagina examinaziun da la trisomia 21

En tscherts pajais èsi lubì da selecziunar ils embrios tenor schlattaina. Pops tenor giavisch – ils uschènumnads «designer babys» – n'èn stads nagin tema en la chombra pitschna.

Cun 22 cunter 18 vuschs ha il cussegl decidi che examinaziuns geneticas dastgan vegnir fatgas sulet per evitar embrios che portan en sai grevas malsognas nuncurablas – malsognas che vegnan avant gia en las famiglias dals geniturs e che rumpan probabel gia or avant il 50avel onn da vita.

La minoritad avess giavischà ch'ins

dastgia era intercurir ils embrios sin características sco la trisomia 21. Ins ha argumentà che tals tests sajan gea era lubids tranter la 12. e 16avla emna da la gravidanza. I fiss perquai raschunaivel da gist far las examinaziuns avant ch'emplantar ils embrios.

Sch'ins veglia memia bler, cuntanschian ins magari nagut, ha avertì cusseglier federal *Alain Berset*. El ha supplitgà da lubir examinaziuns mo en cas da malsognas grevas en famiglia.

Senza discussiun ha il cussegl dals chantuns lubì da conservar en l'avegnir ils embrios fructifitgads en il vaider. Sulet il dumber dals embrios che dastgan vegnir «producid» en il vaider è stà contestà.

Era qua è la chombra pitschna suandada il cussegl federal che propona trais embrios, respectivamain otg embrios en cas da selecziuns pervi da malsognas grevas.

Pops per spendrar il frar u la sora?

Ina minoritad ha proponì da lubir er examinaziuns, sche embrios sajan «cumpatibels» cun in fragliun malsaun. Ils pops-spendraders gidan pli tard cun lur cellatschep ch'ils fragliuns pon medegiar. La proposta è vegnida refusada cun 32 cunter 10 vuschs.

En quest connex han ins cunzunt crititgà l'instrumentalisaziun da l'uffant anc betg naschì. «Ins n'elegia betg ils embrios sauns, mabain sulet quels che van a prà cun il fragliun», ha ditg *Peter Bieri* (pcd/ZG). Uschia surpassian ins il Rubicon. Ins stoppia era trair en consideraziun tge effect psicologic ch'ina tala selecziun haja per l'uffant pertutgà.

Il pievel vegn a decider

Fin uss èn lubids tenor la constituziun sulet tants embrios en vitro sco quai ch'ins po immediat implantar a la dunna.

La selecziun d'embrios tenor malsognas grevas pretenda dapli embrios fructifitgads en il vaider. Uschia sto la constituziun vegnir midada ed il pievel vegn ad avair l'ultim pled.

Cusseglial federal Alain Berset durant la debatta davart la medischna da reproducziun en il cussegl dals chantuns.

KEYSTONE